

Коломієць А.М., м. Вінниця
e-mail: allakolomiec2@gmail.com

Швець О.А., м. Львів
e-mail: kafedradesignwork@gmail.com

Музика Ю.О., м. Вінниця
e-mail: muzykaukr@gmail.com

Інтеграція видів мистецтв як освітня технологія в закладах освіти

Анотація. У статті вказано на значний виховний потенціал мистецтва. Автори наголошують на необхідності застосування мистецтва в освітньому процесі і демонструють можливі способи інтеграції різних видів мистецтв. Зроблено висновок, що поєднуючи різні види мистецтва, можна створити багатогранне навчальне середовище, яке сприяє розвитку творчих навичок, критичного мислення та соціальних взаємодій.

Ключові слова: виховний потенціал мистецтва, інтеграція мистецтв, розвиток творчих навичок, критичне мислення.

Abstract. The article points out the significant educational potential of art. The authors emphasize the need to use art in the educational process and demonstrate possible ways of integrating different types of art. It was concluded that by combining different types of art, it is possible to create a multifaceted learning environment that promotes the development of creative skills, critical thinking, and social interactions.

Keywords: educational potential of art, integration of arts, development of creative skills, critical thinking.

Відомо, що мистецтво має значний виховний потенціал для учасників освітнього процесу. Мистецтво стимулює творчість і уяву, що важливо для всіх учасників освіти. Заняття мистецтвом допомагають розвивати емоційний інтелект, співчуття і здатність розуміти почуття інших. Аналіз художніх творів розвиває критичне мислення і навички оцінювання, які є важливими в навчанні. Мистецькі проекти часто вимагають співпраці, що сприяє формуванню соціальних навичок і комунікації. Мистецтво дозволяє досліджувати різні культури і історії, що розширює світогляд учасників освітнього процесу. Тому імплементація мистецтва в освітній процес може значно підвищити його ефективність та сприяти вихованню й розвитку учнів.

Ще сильніший виховний і розвивальний потенціал має інтеграція різних видів мистецтва, що може суттєво збагачувати навчальний процес та сприяти вихованню й розвитку учнів. Наприклад, поєднання живопису або графіки з вивченням літератури, де учні можуть ілюструвати свої улюблені уривки з книг або створювати комікси за мотивами літературних творів. Інтеграція театрального мистецтва з музикою може бути корисною для розвитку навичок публічних виступів і співпраці. Учні можуть створювати мюзикли або театральні постановки з музичним супроводом. Розробка танцювальних номерів, натхненних певними художніми творами, допомагає учням дослідити виразність руху через призму мистецтва.

На уроках трудового навчання включення природних матеріалів у створення мистецьких проектів може виховувати повагу до природи і розвивати екологічну свідомість. Використання цифрових технологій для створення мультимедійних проектів дозволяє учням вивчати нові інструменти і методи вираження. Отже, поєднуючи різні види мистецтва, можна створити багатогранне навчальне середовище, яке сприяє розвитку творчих навичок, критичного мислення та соціальних взаємодій.

Прикладами інтеграції мистецтв у навчальній діяльності учнів можуть бути такі:

Проект «Література в образах»: учні читають уривки з класичної літератури, а потім створюють художні роботи, які ілюструють їхні враження чи інтерпретації тексту. Це може

бути живопис, колажі, графіка або виготовлення персонажів літературних творів з паперу, тканини, дерева тощо.

Театралізовані уроки: вчитель може інтегрувати театральні елементи в уроки історії або літератури, де учні виконують сцени з історичних подій або літературних творів. Це допомагає краще засвоїти матеріал.

Музика та історія: учні досліджують історичні епохи через музику, аналізуючи, як музика відображає соціальні зміни. Потім можуть створити власні музичні композиції, натхненні певною епохою.

Танцювальний проєкт «Культура через рух»: учні вивчають традиційні танці різних культур і представляють їх, обговорюючи, як рух відображає культурні особливості та цінності.

Мультимедійні презентації: учні працюють над створенням мультимедійних проєктів, де поєднують відео, музику та графіку для представлення досліджуваної теми або проєкту.

Найефективнішою технологією інтеграції мистецтв з трудовим навчанням є STEAM-проєкти, під час виконання яких учні на основі наукових знань створюють арт-об'єкти з різних матеріалів, застосовуючи сучасні технології. Такі інтеграційні проєкти не лише розвивають творчі здібності учнів, а й сприяють глибшому розумінню навчальних тем [2, с. 29]. Зручним і ефективним інструментом інтеграції різних мистецтв може бути штучний інтелект, який здатен візуалізувати музику, літературні твори, історичні матеріали, а також будь-які творчі ідеї замовника [1, с. 75].

Інтеграція мистецтв у закладах освіти активно практикується в багатьох країнах. Зокрема у США широко впроваджено концепцію «Arts Integration», де мистецтво інтегрується в усі предмети навчальної програми. Багато шкіл мають спеціалізовані програми, які сприяють розвитку творчих здібностей учнів [3]. В канадських школах мистецтво часто використовується для розвитку критичного мислення та соціальних навичок, зокрема через програми мистецької освіти.

У Великій Британії акцент на інтеграцію мистецтв у навчання є важливим аспектом національної освітньої політики, зокрема в рамках програми «Creative Partnerships». В Австралії також значні зусилля спрямовано на інтеграцію мистецтв у навчальний процес, що сприяє розвитку креативності та інноваційності учнів. Освіта у Фінляндії також відзначається творчим підходом до навчання, де мистецтво інтегрується в різні предмети для сприяння всебічному розвитку учнів.

Ці та інші країни демонструють успішні приклади інтеграції мистецтв в освітній процес з метою виховання учнів і розвитку їхніх творчих навичок [4; 5]. Тому українським педагогам варто ознайомитись із закордонним досвідом інтеграції різних мистецтв в освітній процес з метою виховання та розвитку учнів. Проте можливості та способи інтеграції різних видів мистецтва настільки різноманітні, що в цьому напрямі варто продовжувати подальші дослідження.

Список використаних джерел:

1. Коломієць А.М., Швець О.А. Використання штучного інтелекту в мистецькій освіті. Мат-ли Всеукраїнської наукової конференції «Філософія культурно-мистецької освіти». Київ, 2024. С. 73-78.
2. Коломієць Д.І., Бабчук Ю.М., Бірюк О.О. STEAM-проєкти на уроках трудового навчання. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2017. Вип. 49. С. 28-32.
3. Donovan L., Pascale L. Integrating the Arts Across the Curriculum, 2nd Edition. *Teacher Created Materials*, 2022 . 208 p.
4. Mahgoub Y.M. The role of art education in developing students' thinking skills for sustainable

development. 2021. 136 p.

Rolling J.H. The Arts and the Creation of Mind. *Curriculum Studies*, 2005, Vol. 37, P. 1